

ДО

ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

ЧРЕЗ

АПЕЛАТИВЕН СЪД – СОФИЯ
6-ти търговски състав

КАСАЦИОННА ЖАЛБА

От „ПРИОРИТИ БИЛДИНГС“ ЕООД
ЕИК: 204448177, със седалище и адрес
на управление: гр. София, бул.
„Околовръстен път“ № 251Е, бизнес
сграда Ринг Тауър, ет. 1, представлявано
от управителя Красимир Стойчев, чрез
адв. Георги Панайотов Дограмаджиев
от САК, Личен № 1000452710; тел. 0888
476 346

Срещу:

Решение № 802/28.12.2023 г.
по в.т.д. № 20231001000356 по описа на
Апелативен съд София, 6-ти търговски
състав

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

В качеството ми на процесуален представител на „Приорити Билдингс“ ЕООД на основание чл. 281, т. 3 от ГПК обжалвам изцяло като неправилно поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необосновано съобразно доказателствата по делото Решение № 802/28.12.2023 г. по в.т.д. № 20231001000356 по описа на Апелативен съд София, 6-ти търговски състав, с което е отменено Решение № 390 от 23.03.2023 г. по т.д.н. № 1037 на Софийския градски съд, ТО, VI-14 състав; обявена е неплатежеспособността на „Приорити Билдингс“ ЕООД на основание чл. 630, ал. 1 от ТЗ; определена е начална дата на неплатежеспособността – 30.04.2023 г.; открито е производство по несъстоятелност на „Приорити Билдингс“ ЕООД; допуснато е обезпечение чрез налагане на заповед и възбрана върху имуществото на дружеството; назначен е временен синдик и „Приорити Билдингс“ ЕООД е осъдено да заплати на „Платформи БГ“ ООД сумите 2950 лева и 1435.40 лева – разноски пред двете съдебни инстанции.

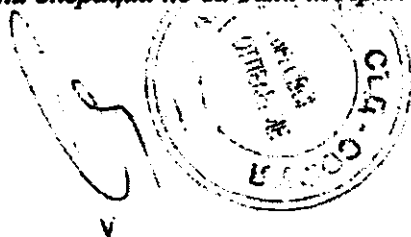
СКАНИРАНО

Към касационната жалба прилагам изложение на условията на чл.280, ал.1, т. 1 и т. 3 и на чл. 280, ал. 2 от ГПК, при които моля да допуснете касационното обжалване.

АС София е постановил неправилно решение, защото от всички събрани по делото доказателства се е позовал единствено на представения от вещото лице по допуснатата пред въззивната инстанция съдебно-икономическа експертиза т.нар. *„алтернативен вариант“* на изчисляване на коефициентите, релевантни относно преценката за финансовото и икономическото състояния на дружеството, според който незаконосъобразно и необосновано вещото лице е отписало текущи активи на обща стойност 3 836 000 лева и съществуващи вземания. Представеният *„алтернативен вариант“* на изчисляване на коефициентите се позовава на неправилно осчетоводяване на три групи текущи активи, без да са посочени конкретни норми на счетоводните стандарти, който според вещото лице са нарушени, а единствено декларативно е посочено, че съществува нарушение. При този хипотетичен вариант вещото лице, а впоследствие и съдът, незаконосъобразно и необосновано служебно приемат, че са настъпили факти (без да са доказани), който би следвало да действат правопроменящо на счетоводните записвания и финансовите отчети на дружеството, които са съставени, одобрени, *одитирани* и обявени по съответния законов ред. В експертизата и в мотивите на обжалваното съдебно решение не са посочени конкретни правни норми, счетоводни стандарти или практики, според които е налице *задължение по закон* счетоводните записвания *трите групи активи да бъдат рекласифицирани по други счетоводни сметки*, поради което и изводите на съда представляват по-скоро необосновано становище, вместо правилно прилагане на закона. В тази връзка приетото от съда, че доказателствената сила на счетоводните книги е производна и това следва от изискването на чл. 55, ал. 1 от ТЗ те да бъдат редовни (подробно на стр. 14 от решение), е теоретично вярно, но в случая не са налице основания и доказателства, за да се приеме, че дружеството не е водило редовно счетоводство. В случая е налице спор относно начина на счетоводно отчитане на трите групи активи, като вещото лице е предложило приложим според него *„алтернативен вариант“*, но моля да бъде отчетено, че експертизата е своевременно оспорена в тази част и в качеството ми на процесуален представител на „Приорити Билдинг“ ЕООД поисках от съда допускането на тройна съдебно-счетоводна експертиза, която да разреши този спор, но в нарушение на процесуалните правила, съдът не допусна експертизата. Отбелязвам, че приетата и частично оспорена от нас експертиза е съдебно-икономическа, а не съдебно-счетоводна и вещото лице, дори и да разполага със специални знания, не би следвало да дава заключение по счетоводни въпроси, още повече неговите *предположения* да служат за основен мотив на обжалваното съдебно решение.

Възраженията ни относно интерпретацията на съда за счетоводно отразяване на трите групи активи са следните и считаме, че те са основателни или поне обосновават извода, че делото не е било изяснено от фактическа (счетоводна) страна пред въззивната инстанция, за което сме направили съответни доказателствени искания, необосновано отхвърлени от съда.

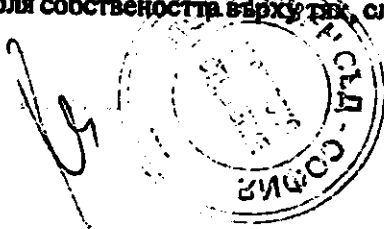
Първата група текущи активи са осчетоводени и обявени в *одитирани* ФО по *сметка 611 „Незавършено производство“*, което според вещото лице и въззивният съд е неправилно и би трябвало да бъдат отнесени към текущия финансов резултат на дружеството към края на всяка една отчетна година, т.е. към *сметка 123 „Печалби и загуби“*. Записано е на стр. 9 от обжалваното съдебно решение, че *„В нарушение на действащите счетоводни стандарти тези счетоводни операции не са били извършени.“*,

без да е посочено кои са тези счетоводни стандарти и в какво конкретно се състои нарушението. Анализ и конкретни препратки към правни норми и счетоводни стандарти не се съдържат в решението и в експертизата при разглеждането на „*алтернативния вариант*“. По същество, незаконосъобразно се вменява задължение на дружеството да отнесе текущи активи към годишния финансов резултат, което ще доведе до данъчен ефект – промяна на облагаемата годишна данъчна основа. Предприятията са задължени да водят счетоводно отчитане съобразно ЗСч, НСС и МСС, но относно момента на преобразуване на активи или отписване на вземания, които водят до промяна на годишния финансов резултат, те имат право на избор кога да направят преобразуването с оглед законосъобразно избягване на данъчно облагане. Съвсем кратък пример: в чл. 24 от Раздел „*Данъчни временни разлики и преобразуване на счетоводния финансов резултат с тях*“ на ЗКПО подробно са описани хипотезите и възможностите за счетоводно отчитане на данъчни временни разлики които възникват, когато приходи или разходи са признати за данъчни цели в година, различна от годината на счетоводното им отчитане. Напълно допустимо и законосъобразно е когато „*незавършеното производство*“ престане да бъде такова, то да бъде преобразувано и отнесено към финансовия резултат, като е допустимо това бъде направено в текущия или в следващ данъчен период, изцяло по преценка на счетоводството на предприятието. Намесата дори и на съда при вече извършено счетоводно отчитане, одитиране и деклариране на финансовия резултат пред органа по приходите е незаконосъобразно и неправилно. Противоположното разрешение би придало на решението в производството по чл. 613а от ТЗ *конститутивно действие спрямо вече приключило материално правоотношение* относно текущото и периодично счетоводно отчитане и декларирането на финансовия резултат от предприятията пред органа по приходите.

На стр. 9 от съдебното решение въззивният съд неправилно приема, че изложените от ответника възражения относно тази група активи са несъстоятелни и заключението в оспорената част следва да бъде кредитирано. Поддържам, че становището ни е правилно и съобразено със специализираните нормативни актове и извършеното осчетоводяване е в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приход и разходи, заложили в приложимите счетоводни стандарти, поради следните съображения. На стр. 6 от заключението, вещото лице посочва, че „... *длъжникът неправилно е възприел основание да осчетоводи извършените разходи за материали и услуги, като незавършено производство, доколкото собственик на производството (строителните обекти) е трето лице.*“. На първо място, „Приорити Билдингс“ ЕООД не е длъжник, а е *кредитор* и може би от това неправилно съобразяване вещото лице е стигнато до погрешни изводи. Пояснявам, че съгласно цитираните на същата страница Договори за строително-монтажни работи, „Приорити Билдингс“ ЕООД в качеството на изпълнител се задължава да извърши възмездно, със свои ресурси строително-монтажни работи и *доставка и монтаж на оборудване* на определени строителни обекти. Осчетоводените материали и оборудване като „*незавършено производство*“ са материалите и оборудването, които са собственост на „Приорити Билдингс“ ЕООД и са вложени в строежа, но поради неприемането на СМР от възложителите по договорите, тези материали и оборудване *не са платени на дружеството*. Напълно обосновано е решението на счетоводството на „Приорити Билдингс“ ЕООД тези вещи да бъдат осчетоводени като „*незавършено производство*“ защото тези материали са вложени в строителството и не са платени.

Не е правилно възприетото от съда, че стойността на незавършеното производство „... *не може да бъде възприемана като краткотраен актив, тъй като с влягането им в строителството те вече са извън патримониума на предприятието*“. Влягането на материалите в строителството не прехвърля собствеността върху тях, след като не е платена

1111

1112

1113

1114

1115

1116

1117

1118

1119

1120

цената и те остават в патримониума на доставчика. Дори да се приеме обратното, то суровините и материалите, които са вече извън патримониума на „Приорити Билдингс“ ЕООД, се трансформират отново в краткотрайни активи в групата краткосрочни вземания с падеж до една година, съгласно сключените договори за СМР. Тези парични вземания са актив на дружеството и определените показатели за ликвидност няма да се променят.

Несъстоятелно е разрешението, че тъй като вложените в строителството собствени на изпълнителя материали не са били платени от възложителите поради неприемането на строителните работи, то е следвало да бъдат осчетоводени като *разходи*, защото това разрешение противоречи на принципа за съпоставимост за приходи и разходи. Ако материалите бъдат отразени като разход, то в приходната част на баланса задължително следва да се отрази същата стойност, но след като приход няма, подобно счетоводна операция е незаконосъобразна и би довела до несъпоставимост, нееквивалентност на приходната и разходната част на баланса на предприятието. Не е отчетено от съда, че съгласно цитираната по-долу дефиниция *Сметка 611* се дебитира с *разходите за основната дейност* т.е. по допустим начин е направено счетоводно отразяване на незавършеното производство като *разход*.

Извършеното осчетоводяване като „*незавършено производство*“ изцяло съответства на предвидените за осчетоводяване разходи на предприятието по *сметка 611* и въпреки, че ще се утежни текста, си позволявам да цитирам тази сметка, за да се получи пълна яснота, че осчетоводяването е правилно:

Чрез сметка 611 се отчитат основните производствени разходи за основната дейност на предприятието, формирани себестойността на продукцията, услугите, обращениято и експлоатацията. Основна дейност за предприятието е тази, чрез която то влиза в контакт с останалите физически и юридически лица.

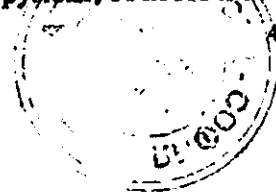
При съставяне на индивидуалния сметкоплан на предприятието наименованието на сметката може да бъде различно от посоченото съобразно видовете дейности: промишлена, търговска, строителна, транспортна, селскостопанска, научноизследователска, съобщения, комунална, банкова, образователна, здравеопазване, култура и др.

Себестойността на произведената продукция се установява като разлика между общата сума на разходите и сумата на разходите за незавършеното производство.

Сметка 611 се дебитира с *разходите за основната дейност* срещу кредитиране на сметки от група 60 Разходи по икономически елементи и сметки 612 Разходи за спомагателна дейност и 613 Разходи за бъдещи периоди. Сметка 611 се кредитира със себестойността на произведената продукция и услуги срещу дебитиране на сметки от групи 30 Материали, продукция и стоки и 70 Приходи от продажби.

В края на отчетния период *разходите за незавършеното производство остават като салдо по сметката*.

Втората и третата група текущи активи: вземанията към „Роял Сантело“ ООД за 50 000 лева и вземанията към доставчици по аванси за 373 000 лева, които съдят е възприел, че са осчетоводени неправилно, ще разгледам заедно, поради идентичните за двете групи аргументи за неправилност и необоснованост на съдебното решение. Вещото лице и съдът приемат, че тези вземания не са правилно осчетоводени и не е спазен приложимия *Счетоводен стандарт № 32 „Финансови инструменти“*, тъй като поради дългогодишно просрочие на вземанията не е била начислявана амортизация, нито били предприети действия по отписване на част от тях или на всички, предвид дългосрочната несъбираемост, или поради евентуално настъпила погасителна давност. Подобно разрешение е изцяло погрешно, защото *Счетоводен стандарт (СС) 32 - Финансови инструменти (Приложение към ПМС № 46 от 21.03.2005 г. - ДВ, бр. 30 от 7.04.2005 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 86 от 26.10.2007 г., в сила от 1.01.2008 г.)* не е приложим, тъй като процесните вземания не представляват финансови инструменти по смисъла на посочения счетоводен стандарт. В СС 32 се съдържат подробни дефиниции за финансов инструмент и за обхвата на стандарта, от които цитирам само определението за финансов инструмент, от което и без

задълбочено тълкуване, може да се установи, че вземанията по доставки не са финансови инструменти: *Финансов инструмент - договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.*

Поради неприложимост на СС 32 към процесните вземания са неправилни и мотивите на съда, според които е отхвърлено тълкуването ни, че няма операция – *амортизация на вземанията*. Вещото лице е използвало наименованието на такава операция, докато съдът пише за *амортизируема стойност на финансов инструмент*, безспорно напълно различна операция, която е и с различен обхват и касае единствено финансовите инструменти.

Считам, че за правилното разрешаване на спора и за отговор на въпроса, дали е приложим или не по конкретното дело СС 32, са необходими специални знания и ако АС София беше допуснал съдебно-счетоводна експертиза, мотивите на съдебното решение нямаше да се основават на необоснованото мнение на вещото лице по икономическа експертиза, което води до неправилен и необоснован съдебния акт.

По отношение на приетото от АС София, че осчетоводяването е неправилно поради това, че не били предприети действия по *отписване на вземанията*, поради дългосрочна несъбираемост и изтекла погасителна давност, считам че тези мотиви са в разрез с основния принцип правото, че давността не се прилага служебно. Погасителната давност може да бъде приложена единствено след изрично възражение на длъжника, но дори и поради тази причина вземането да е станало несъбираемо, то все пак кредиторът може да получи и приеме плащане след изтичането на давността и преценката, дали счетоводно да отпише вземанията е изцяло на кредитора и не може такава операция да се прилага служебно, още по-малко да бъде приета от съда (в каквото и да било производство) като задължително действие на кредитора при счетоводното отчитане на вземанията. Предприятието е свободно да избере подходящ момент от гледна точка на имущественото състояние на дружеството, когато в дружеството са натрупани достатъчно счетоводни загуби, които да компенсират формирания приход при отписване по давност на вземания. В действащата нормативна уредба никъде не е предвидено задължение за предприятието да отпише погасено по давност вземане на датата на изтичане на погасителната давност или до края на финансовата година, в която е настъпила погасителната давност. Съгласно принципа в правото „*Всичко, което не е забранено от закона, е позволено*“, няма съмнение, че е недопустимо да се вменява подобно задължение на кредитора, при положение, че не е изрично предвидено в нормативен акт. За да се изпълни корекция на финансовия резултат, „Приорити Билдингс“ ЕООД следва да отпише вземанията си към възложителите, което освен до загуба на възможността да бъдат получени паричните суми за вложените КМА ще доведе и до данъчен ефект (плащане на корпоративен данък върху стойността на отписаните вземания), което е неоправдано от счетоводна и правна гледна точка и няма законово основание подобно счетоводно отчитане да бъде вменено като задължение или приложено *служебно* спрямо „Приорити Билдингс“ ЕООД.

Обжалваното решение е обосновано със следните съображения, които съдът приема за бездействие и недоказване на факти, за които доказателствената тежест била възложена на „Приорити Билдингс“ ЕООД: не са представени документи за осчетоводените в перо „Предоставени аванси“ на обща стойност 372 861.24 лв., удостоверяващи основанието за възникването им; не са представени документи на вещото лице, послужили като основание за възникване на вземанията на „Приорити Билдингс“ ЕООД от клиенти и доставчици; не са представени на експерта първични счетоводни документи *фактури, договори,*

споразумения и др., установяващи основанията за възникване на текущите вземания, поради което АС София прилага последиците на разпоредбата на чл. 161 от ГПК. В хода на производството на вещото лице е предоставен контакт със счетоводството на дружеството и са му предоставени всички изисквани *счетоводни* документи и най-важното: дневниците за покупките и дневниците за продажбите, които доказват съществуването на вземанията. Настоящото производство не е ревизионно, нито възложената експертиза е съдебно-счетоводна, за да извършва вещото лице проверка на първичните счетоводни документи. След като съдът на стр. 6 и 7 от обжалваното решение се е позовал на установената съдебна практика, според която осчетоводяването на фактури и включването им в дневниците за покупко-продажби по ЗДДС представлява недвусмислено признание на задължението по тях, включително и на тяхната изискуемост, остава необяснимо защо не прилага същата практика и относно вземанията на „Приорити Билдингс“ ЕООД, които доказано са включени в дневниците и дружеството разполага с фактури за тях. Неправилно АС София приема, че в случая е налице презумпцията на чл. 608, ал. 3 от ТЗ и „Приорити Билдингс“ ЕООД не я е оборило, защото по делото има достатъчно писмени доказателства, че дружеството не е спряло плащанията и разполага с достатъчно КМА, които са ликвидни и с тях може да извършва плащания.

Считам за необходимо относно тези въпроси да направя кратко отклонение от предмета на делото, за да обоснова процесуалното поведение на „Приорити Билдингс“ ЕООД, което е обусловено от разбирането ни, че дружеството се защитава от неоснователното атакуване от кредитор с недоказани вземания, поради което се опитва да защити активите си от запори и възбрани чрез предоставяне на лимитирана информация и доказателства в производство по несъстоятелност, които все пак са достатъчни, за да установи, че икономическото състояние на дружеството е стабилно. Молителят в настоящото производство има вземания в размер на 143 112.16 лева, които са включени в дневниците за покупко-продажби по ЗДДС и има вероятност в нарочно исково производство да бъдат доказани по основание и размер. „Приорити Билдингс“ ЕООД обаче, категорично оспорва претендираната неустойка в размер на 407 342.19 лева, която не е дължима, тъй като не са налице договорните основания за възникването на неустойката. Между двете дружества са проведени преговори за доброволно уреждане на спора, но поради настояване за плащане на неустойката в пълен размер, от „Приорити Билдингс“ ЕООД са отказали доброволно плащане на главницата и резултатът от това поведение на дружеството е настоящото производство. „Приорити Билдингс“ ЕООД е осигурило ликвидност на всички свои вземания и разполага с възможност да ги осребри и да извърши плащания към кредиторите си, но докато трае опасността активи на дружеството да бъдат неоснователно заповирани за плащането на посочената неустойка, изборът на дружеството е да запази активите си, вместо да осигури възможности на недобросъвестни кредитори да постигнат незаконосъобразно удовлетворяване на вземанията си. Като частен случай, отбелязвам, че продажбата на налични на склад суровини и материали от „Приорити Билдингс“ ЕООД на „Стартинг Пойнт“ ЕООД (разгледана на стр. 11 от съдебно решение) е извършена с цел запазване на активите, поради настоятелното искане на молителя да присъства на огледа на тези активи, което в крайна сметка беше допуснато от АС София и ако беше реализирано, с голяма степен на вероятност, няколко дни след съвместния оглед, тези КМА щяха да бъдат заповирани.

Считам, че преценката на въззивния съд да не допусне ~~третия~~ експертиза в оспорената част, която да бъде извършена от вещи лица със счетоводна квалификация и образование, е неправилна. Такова процесуално действие е привидно законосъобразно с

оглед ясната съдебна практика по прилагането на чл.202 ГПК, чл.195 ГПК или чл.201 ГПК, че преценката е предоставена на съда с оглед обстоятелствата по делото, но както може да се установи от мотивите на съдебното решение, съдът е направил несъстоятелни тълкувания на специфичната дейност относно текущото и периодичното счетоводно отчитане, които са изцяло погрешни и могат да бъдат лесно оборени от всеки правоспособен счетоводител при обективен анализ на доказателствата. Този отказ за допускане на тройна експертиза е довел до опорочаване на крайните изводи на съда и е постановено очевидно неправилно решение, което съставлява касационно основание по чл. 280, ал. 2 от ГПК.

По делото са приети три съдебно-финансови икономически експертизи, две пред първата и една пред въззивната инстанция, според които въз основа на счетоводната информация, счетоводното отчитане и не на последно място според информацията декларирана към НАП за данъчни цели, показателите за ликвидност на „Приорити Билдингс“ ЕООД са в рамките на референтните, общоприети граници. Известно е, че при изследване на неплатежоспособност и свързана задълженост на предприятието, водещ е коефициентът на обща ликвидност, който според първата експертиза е 4,1537 (към 30.09.2022 г.) и 3,6733 (към 30.04.2023 г.) – значително над референтните стойности от 1,0 – 2,0.

С оглед принципа за установяване на обективната истина и при наличието на противоречиви констатации, въззивният съд е бил задължен да допусне тройната експертиза, за да разреши противоречието между трите основни експертизи, които са по-подробни съдържателно и се основават на доказателствата и т.нар. „алтернативен вариант“, който е основан единствено на хипотези и допускания, без да е съобразен с останалите доказателства по делото.

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ СЪДИИ,

На основание чл. 293, ал. 2 или ал. 3 от ГПК моля да отмените *Решение № 802/28.12.2023 г. по в.т.д. № 20231001000356 по описа на Апелативен съд София, 6-ти търговски състав*, като неправилно поради нарушение на материалния закон, необосновано съобразно доказателствата по делото и постановено при съществени процесуални нарушения, и в зависимост от основанията за отмяната на решението: да се произнесете по съществуващото на спора и да оставите без уважение молбата на кредитора за откриване на производство по несъстоятелност или да върнете делото за ново разглеждане на друг състав на Апелативен съд – София.

Моля да присъдите на доверителя ми направените разноски пред въззивната и касационната инстанция.

С УВАЖЕНИЕ:

ава. Александър Богданов
